ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 26.11.2019 г.
COM(2019) 604 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

Годишен доклад от 2019 г. относно прилагането на инструментите на Европейския съюз за финансиране на външни дейности през 2018 г.

{SWD(2019) 409 final}

Ангажименти в световен план

На фона на продължаващи конфликти по целия свят, стратегически спорове между световните сили, изменение на климата и цифрова трансформация в нашите общества ЕС продължи да търси решения на общите проблеми на многостранна основа. В хода на 2018 г. ЕС разгърна всички политически инструменти, с които разполага, включително дипломатически мерки, мерки за сигурност, търговски мерки, мерки за развитие и за хуманитарна помощ, за да допринесе за по-мирно, устойчиво и изпълнено с благоденствие бъдеще.

ЕС насърчава диалога за ценностите и глобалните предизвикателства с ключови партньори по цял свят. Мирът и сигурността, правата на човека, равенството между половете и подкрепата за жените са от основно значение във всички политики на ЕС. Настоящият доклад, в който са представени разходите на ЕС за международно развитие, хуманитарна помощ, външна политика и разширяване през 2018 г.[1], показва как ЕС в качеството си на най-големия търговски блок и дарител на помощ е подобрил живота на милиони хора в повече от 120 държави.

През 2018 г. ЕС е инвестирал 74,4 милиарда евро в официална помощ за развитие, като 13,2 милиарда евро са управлявани от Европейската комисия. Това е повече от инвестираното от целия останал свят и възлиза на повече от половината от тази помощ в световен мащаб.

ЕС като силен участник на световната сцена

ЕС продължи да изпълнява своята Глобална стратегия по въпросите на външната политика и политиката на сигурност, укрепвайки отбраната и сигурността на Съюза и на неговите държави членки.

В мисиите си по цял свят ЕС днес отдава по-голямо значение на обучението и експертния опит в рамките на изграждането на капацитет. Като част от този подход за първи път в мисиите на ЕС в Централноафриканската република, Мали и Сомалия бе включено изграждане на капацитет за инициативи за сигурност и развитие. За насърчаване на стабилността в Сахел бяха отпуснати 8 милиарда евро. През февруари ЕС и нигерското председателство на Г-5 от Сахел организираха Конференция на държавите от Г-5 от Сахел, която бе етапна цел в подготовката на обединените сили за

[1] Основни инструменти в обхвата на настоящия доклад: Европейски фонд за развитие (ЕФР); Инструмент за сътрудничество за развитие (ИСР); Европейски инструмент за съседство (ЕИС); Инструмент за предприсъединителна помощ (ИПП II); Инструмент, допринасящ за стабилността и мира (IcSP); Европейски инструмент за демокрация и права на човека (ЕИДПЧ); Инструмент за партньорство (ИП); Инструмент за сътрудничество в областта на ядрената безопасност (INSC); Решение за Гренландия; Хуманитарна помощ; Обща външна политика и политика на сигурност (ОВППС); Макрофинансова помощ (МФП); Гаранционен фонд за външни дейности (а именно, Мандат за външно кредитиране на ЕИБ и Механизъм за отпускане на заеми от Евратом); Европейски фонд за устойчиво развитие; Гражданска защита на ЕС; Доброволци на ЕС за хуманитарна помощ.

справяне с предизвикателства като тероризъм, организирана престъпност, изменение на климата и демографски ръст.

ЕС насърчи киберсигурността и свързаността, като стартира световна експертна група по технологии (Global Tech Panel)[2], която допринася за постигане на общи решения на технологични предизвикателства.

Стратегията на Комисията за Западните Балкани[3], публикувана през февруари 2018 г., даде силен тласък на действията на региона по пътя към ЕС.

Бе постигнат значителен напредък към етапните цели на Парижкото споразумение, Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие, ядрената сделка с Иран и Глобалния пакт на ООН за миграцията. ЕС също така пое водеща роля за насърчаване на свободна и справедлива търговия и подкрепа за реформата в Световната търговска организация.

Участието в Политическия форум на ООН на високо равнище и във Форума на ООН за финансиране на развитието бе основен приоритет на ЕС, който обяви и подновено партньорство между ЕС и ООН в областта на развитието. ЕС също така оказа силна подкрепа за реформите в системата на ООН за развитие.

Изпълнение на Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие и на Европейския консенсус за развитие

Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие, приета от всички държави — членки на ООН, през 2015 г., заема централно място в политиката на ЕС за международно сътрудничество и развитие. Тя представлява план за мир и благоденствие за хората и за планетата и съдържа 17 цели за устойчиво развитие (ЦУР).

За ЕС и неговите държави членки Европейският консенсус за развитие от 2017 г. представлява споделена визия и рамка за действие по сътрудничеството за развитие. Чрез него политиката на ЕС за развитие се привежда в съответствие с Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие. Консенсусът допринася за целите и принципите на външните действия на ЕС, както е определено в Договора от Лисабон, и подкрепя Глобалната стратегия по въпросите на външната политика и политиката на сигурност.

Алианс между Африка и Европа

През 2018 г. ЕС постави началото на Алианс между Африка и Европа за устойчиви инвестиции и работни места. С този подход партньорството на ЕС с Африка се извежда на по-високо равнище. Алиансът доразвива ангажиментите от срещата на високо равнище между Африканския съюз (АС) и ЕС през 2017 г., като насърчава инвестициите, допринася за привличането на повече частни инвеститори, разширяването на търговията и подобряването на бизнес климата и подкрепя

[2] https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/62657/global-tech-panel_en
[3] „Надеждна перспектива за разширяване и засилен ангажимент на ЕС за Западните Балкани“ (COM(2018) 65 final).

образованието и уменията, необходими за започване на работа. Алиансът представлява радикален преход от взаимоотношения между донор и бенефициер към партньорство между равни[4].

Многогодишна финансова рамка

В процеса на подготовка за следващата многогодишна финансова рамка Комисията прие през юни 2018 г. своето предложение за Инструмент за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество (ИССРМС). ИССРМС ще рационализира структурата на външните действия на ЕС и ще допринесе за по-голяма гъвкавост, съгласуваност и ефективност на финансовите инструменти. Чрез него също така ще се разпределя по-голямата част от финансирането на ЕС за външни действия с бюджет от 89,2 милиарда евро за 2021—2027 г. Понастоящем се водят преговори със Съвета и с Европейския парламент[5].

По-добра съвместна работа с държавите — членки на ЕС

ЕС работи съвместно със своите държави членки за приемане на европейски подход за сътрудничество в областта на развитието съгласно Европейския консенсус за развитие и целите за устойчиво развитие (ЦУР). Основните му характеристики са съвместно планиране, съвместни рамки за резултатите и съвместно изпълнение. Към 2018 г. съществуваха 23 документа за съвместно планиране, като по съвместното планиране се работеше в още 17 партньорски държави.

План за външни инвестиции

Планът за външни инвестиции (ПВИ) е амбициозна инициатива за насърчаване на инвестициите в Африка и в съседните държави, което е от полза както за Европа, така и за партньорските държави. Наред с това той представлява стремеж да се допринесе за постигане на ЦУР и разширява устойчивите публични и частни инвестиции в икономическото и в социалното развитие с особен акцент върху достойния труд. С принос от ЕС в размер на 4,5 милиарда евро Планът за външни инвестиции се очаква да мобилизира до 44 милиарда евро инвестиции до 2020 г.

Съгласуваност на политиките за развитие

ЕС разглежда целите на сътрудничеството за развитие във всички политики, включително в Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие, чрез процес на „съгласуваност на политиките за развитие“. Това свежда до минимум противоречията и дублирането между политиките, като в същото време увеличава ефективността на сътрудничеството за развитие. Ще бъде обърнато специално внимание на съгласуваността между политиките на ЕС за външно развитие, от една страна, и политиките на ЕС за промишлеността и МСП, от друга.

[4] https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/factsheet-africaeuropeallianceprogress-18122018_en.pdf
[5] https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/european-consensus-on-development-final-20170626_en.pdf

Действия със световен обхват

Глобалната стратегия по въпросите на външната политика и политиката на сигурност насочва действията на ЕС в отговор на глобалните предизвикателства. Настоящият раздел представя укрепването на позицията на ЕС като единен и надежден партньор. В него също така се обобщава работата на ЕС за намаляване на бедността и осигуряване на устойчиво развитие, която в същото време насърчава демокрацията, мира и сигурността.

Африка

ЕС и Африка насочиха усилията си към прилагането на резултатите от срещата на върха между АС и ЕС през 2017 г., като ЕС подкрепя Програмата на АС до 2063 г. и икономическата интеграция на континента посредством Африканската континентална зона за свободна търговия (АКЗСТ). Всичко това бе обединено при стартирането на Алианса между Африка и Европа. Бе отбелязан също така напредък в насърчаването на международното управление на океаните и по глобален пакт за околната среда, който да установи пропуските в международното право в областта на околната среда и в инструменти на политиката, свързана с околната среда. Бяха проведени редица инициативи на континентално, регионално и национално равнище (като конференция на дарителите в подкрепа на прехода към стабилно демократично управление).

Продължиха преговорите по подновяване на партньорството с групата на държавите от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн (АКТБ), като се полагат усилия новото партньорство да наследи Споразумението от Котону през 2020 г.

Регион, обхванат от процеса на разширяване

Стратегията на Комисията за Западните Балкани от февруари 2018 г. даде силен тласък на действията на региона по пътя към ЕС и потвърди, че бъдещето на Западните Балкани е да бъдат неразделна част от ЕС. На срещата на върха ЕС—Западни Балкани през май 2018 г. в София лидерите на ЕС отново потвърдиха недвусмислената си подкрепа за европейската перспектива на Западните Балкани, а партньорите от Западните Балкани отново се ангажираха с тази перспектива, която представлява техният категоричен стратегически избор. Комисията прие годишния си пакет за разширяването през април 2018 г. и препоръча започване на преговори за присъединяване с Албания и Северна Македония.

Механизмът на ЕС за бежанците в Турция[6] продължи да подкрепя бежанците и приемащите общности. Първият транш от 3 милиарда евро финансиране се усвоява чрез 72 проекта. През 2018 г. Комисията пристъпи към заделяне на още 3 милиарда евро за 2018—2019 г.

[6] https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/news_corner/migration_en

Европейски инструмент за съседство

Европейската политика за съседство на ЕС (ЕПС) продължи да подкрепя и насърчава стабилността, сигурността и благоденствието в съседните на Съюза държави и да развива партньорства с държавите на изток и на юг.

На изток изпълнението на „20 резултата за 2020 г.“ отбеляза добър напредък през 2018 г. Продължава работата с шестте партньорски държави[7], по-специално по съдебната реформа и осигуряването на благоприятна среда за гражданското общество. Грузия, Молдова и Украйна работиха по изпълнението на своите споразумения за асоцииране, докато Комисията прие единна рамка за подкрепа за Азербайджан (2018—2020 г.) и пакет със специални мерки за Беларус. Продължи хуманитарната помощ за Украйна. Комисията също така започна изпълнението на Споразумението за всеобхватно и засилено партньорство между ЕС и Армения (СВЗП) от ноември 2017 г.

На юг ЕС продължи да насърчава програма за социално-икономическо развитие и правова държава в целия регион с всички държави партньори, стремейки се същевременно към регионална интеграция в Средиземноморския регион. ЕС разгледа и хуманитарните и политическите предизвикателства, свързани с различни кризи, по-специално в Сирия и Либия. Това включваше подкрепа за сирийските бежанци и за приемащите общности (по-специално в Ливан, Йордания и Турция) чрез Регионалния доверителен фонд на ЕС в отговор на кризата в Сирия. Чрез компонента за Северна Африка на Извънредния доверителен фонд на ЕС за Африка Съюзът допринесе за хиляди подпомогнати доброволни връщания и евакуации от Либия, както и конкретни мерки за защита на уязвимите лица, засегнати от конфликта, като същевременно допринесе за осъществяване на мерки за справяне с незаконната миграция. ЕС и Тунис постигнаха съгласие по стратегически приоритети за 2018—2020 г., а ЕС прие Единна рамка за подкрепа на Алжир (2018—2020 г.). Бяха изготвени първите проекти за Приоритети за партньорство за Палестина и Израел, а плановете за действие бяха удължени с три години.

Азия, Централна Азия и Тихоокеанският басейн

На Срещата Азия-Европа през 2018 г. лидерите постигнаха съгласие да подобрят сътрудничеството в областта на търговията, сигурността и околната среда. Те потвърдиха подкрепата си за основан на правила международен ред и отворена световна икономика.

Централна Азия има лоши връзки с главните населени места в Европа и в Азия и свободното движение на хора, стоки, услуги и идеи е ограничено. Физическата инфраструктура обикновено е с лошо качество, а цифровата свързаност е слаба. Стратегията на ЕС „Свързване на Европа и Азия“ от 2018 г. цели да подобри свързаността през Централна Азия. Тази стратегия надхвърля инфраструктурата и включва стъпки за справяне с регулаторните пречки пред движението.

[7]Армения, Азербайджан, Беларус, Грузия, Молдова и Украйна.

ЕС показа своята ангажираност за активно присъствие с оглед на сигурността и обвързаността с Азия на двустранно, регионално и глобално равнище, и остана ангажиран с продължаващите дипломатически усилия по премахване на ядреното оръжие в Корейската народнодемократична република както чрез разговори с партньори, така и чрез санкции. В Мианмар/Бирма ЕС продължи да оказва съдействие на бежанците от общността рохингия . ЕС също така подкрепи мирните усилия в Афганистан.

ЕС подкрепи дейности за насърчаване на синята икономика и опазване в рамките на Партньорството в областта на морското дело между ЕС и Тихоокеанския басейн, предназначено да увеличи устойчивостта на тихоокеанските острови срещу изменението на климата.

Латинска Америка и Карибски басейн

ЕС, Латинска Америка и Карибският басейн проведоха среща на министрите през юли 2018 г. и продължиха своята работа за оформяне на бъдещото партньорство в диверсифициран модел с особено внимание към търговия, инвестиции, научни изследвания, иновации, образование, програма в областта на цифровите технологии и общи ценности. Регионалният инструмент на ЕС за развитие в преход отговаря на предизвикателствата в развитието на държави, които преминават към по-високи равнища на доходи.

ЕС продължи да оказва подкрепа на изпълнението на мирното споразумение в Колумбия, докато в същото време наблюдаваше социално-икономическия и политическия климат във Венецуела и положи много усилия за модернизиране на споразуменията за асоцииране с Чили и с Мексико. ЕС също така работи по сключването на споразумение за асоцииране с Меркосур.

Дейността в областта на околната среда съгласно Общото научноизследователско пространство между ЕС и CELAC (Общност на латиноамериканските и карибските държави) беше съсредоточена върху съвместна работа за преработване на биологичните отпадъци, насърчаване на научните изследвания за устойчиви градове и уреждане на възможности за обмен за учени.

Цели за устойчиво развитие

В течение на цялата 2018 г. ЕС подкрепяше изпълнението на Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие и нейните цели, които предлагат общ подход към политиката за развитие. В следващите страници се обобщава приносът на ЕС за постигането на ЦУР,

включително някои значими резултати от действия и партньорства с европейско финансиране[8].

1. Без бедност

Крайната бедност намалява, но с недостатъчно бързи темпове. Без масова промяна в политиката към 2030 г. 480 милиона души ще продължат да живеят в крайна бедност.

ЕС продължи своята работа по ликвидиране на множеството основни причини за бедността, включително неравенство и неподходящо образование, здравеопазване и социална защита. По-специално ЕС допринесе за отслабване на връзката между бедност, конфликти, уязвимост и принудително разселване. През 2018 г. са разселени повече от 68 милиона души и ЕС положи усилия да допринесе за предотвратяването на дългосрочно принудително разселване, като в същото време подпомагаше разселените лица да намаляват зависимостта си от помощ.

За изкореняването на бедността ЕС осъществява 270 програми за бюджетна подкрепа в 90 територии. Те са изцяло съобразени със собствените политики, приоритети, цели за развитие и държавни системи на партньорските държави в контекста на изпълнението на ЦУР. Бюджетната подкрепа на ЕС се съсредоточава все повече върху държавите с ниско равнище на доходите. Това включва помощ за уязвимите държави за възстановяване на основни държавни функции и подобряване на устойчивостта им.

ЕС, който има водещ принос към два нови глобални договора на ООН за бежанците и за миграцията, изигра ключова роля за мобилизиране на международната общност да се справи с основните причини за бедността.

През 2018 г. **1,5 милиона** мигранти, принудително разселени лица и членове на приемащи общности са получили помощ от ЕС.

2. Премахване на глада

След години на намаляване днес острият глад нараства, до голяма степен вследствие на конфликти, природни бедствия и изменения на климата. ЕС увеличи финансовата си помощ за продоволствена сигурност с 14,7 % (2014—2018 г.) и е на път да изпълни своите ангажименти в областта на изхранването, като 71 % от целевите 3,5 милиарда евро вече са разпределени; в резултат на това до 2025 г. ще бъде предотвратено спирането на растежа у 4,7 милиона деца.

ЕС и неговите държави членки работиха с партньори за справяне с всички форми на глад, отчасти чрез насърчаване на устойчиво и издръжливо селско стопанство, което може да бъде мощен двигател за растеж, създаване на работни места и намаляване на

[8] Резултатите се отчитат главно в съответствие с рамката на ЕС за резултатите в областта на международното сътрудничество и развитие и препращат към подборка от финансирани от ЕС интервенции, които са били текущи или приключени през 2018 г.

бедността. През 2018 г. ЕС мобилизира 140 милиона евро за насърчаване на устойчиво селско стопанство.

Повече от **12 милиона** души, засегнати от продоволствена несигурност, са получили подкрепа от ЕС през 2018 г.

3. Добро здраве и благоденствие

По- здравите общества са по-щастливи, по-продуктивни и по-благоденстващи.

Поради това ЕС и неговите държави членки насърчават здравето във всички политики и работят във всички сектори за подобряване на качеството, обхвата и достъпността на здравните грижи. ЕС продължи да предоставя отпуснатите за здравни мерки през 2014—2020 г. 2,6 милиарда евро. Комисията се е ангажирала да отпусне 475 милиона евро на Глобалния фонд за борба със СПИН, туберкулоза и малария за периода 2017—2020 г. До 2018 г. това спомогна 11,5 милиона души да започнат животоспасяващо лечение за ХИВ, да бъдат открити и лекувани 5 милиона случая на туберкулоза, да се раздадат 197 милиона мрежи против комари и да бъдат лекувани 108 милиона случая на малария[9]. Освен това Комисията предостави на Световната здравна организация безвъзмездни средства в размер на 28 милиона евро за 2016—2018 г. в подкрепа на Партньорската програма за всеобщ достъп до здравни услуги за подобряване на координацията между дарителите, подпомагане на ефективността и на здравните системи в 28 партньорски държави.

През 2018 г. близо **64 милиона** деца на едногодишна възраст са получили всички необходими имунизации с подкрепа от ЕС.

4. Качествено образование

Образованието е от определящо значение за независими, здравословни и устойчиви условия на живот.

ЕС и неговите държави членки имат най-голям принос в Световното партньорство за образование, което укрепва предоставянето на основно образование в бедни и засегнати от криза държави. ЕС добави още 100 милиона евро към своя наличен ангажимент да предостави 375 милиона евро през периода 2014—2020 г. През май 2018 г. Комисията публикува съобщение относно образованието при извънредни ситуации и продължителни кризи, в което призовава за координиран подход при предоставянето на хуманитарна помощ и помощ за развитие[10]. Образованието при извънредни ситуации и ангажиментът никой да не бъде забравен продължиха да бъдат

[9] https://www.theglobalfund.org/media/7741/corporate_2018resultsreport_report_en.pdf.
[10] http://ec.europa.eu/echo/files/news/Communication_on_Education_in_Emergencies_and_Protracted_Crises.pdf

политически приоритети. През 2018 г. ЕС увеличи бюджета си за образование при извънредни ситуации до 8 % от хуманитарната помощ (повече от 90 милиона евро).

ЕС продължи да помага на партньорските държави да насърчават образованието и перспективите за заетост на хората посредством „Еразъм+“. Между 2015 и 2017 г. повече от 120 000 студенти и университетски кадри са осъществили мобилност в Европа и в партньорски държави благодарение на „Еразъм+“. През 2018 г. в Тбилиси бе създадено първото европейско училище в Източното партньорство в рамките на по-обхватни усилия за справяне с образователните нужди на младите хора в съседните на ЕС държави.

През 2018 г. повече от **10 милиона** деца са били записани в образователната система с подкрепа от ЕС.

5. Равенство между половете

Жените и момичетата продължават да страдат от дискриминация и от насилие навсякъде по света.

През 2018 г. Комисията се доближи до своята цел за насърчаване на равенство между половете в 85 % от своите проекти до 2020 г. Сред постиженията са инициативата Spotlight на ЕС и ООН за премахване на насилието, основано на пола, с бюджет от 500 милиона евро (2017—2019 г.) и осем нови програми срещу насилието, основано на пола, в Африка (220 милиона евро). Чрез Съюза за Средиземноморието ЕС въведе система за проследяване на напредъка в областта на равенството между половете в държавите от южното съседство.

Подобряването на равенството между половете би могло да добави 10,6 трилиона евро към глобалната икономика до 2025 г.[11] За да допринесе за възможността за всеки от гражданите да реализира пълния си потенциал независимо от своя пол, ЕС подкрепи нови проекти за насърчаване на заетостта на жените, закрила на жените бежанци и подкрепа на жените и момичетата в региони на конфликти. Три действия по Инструмента за партньорство също допринесоха за увеличаване на ангажираността на работодателите с равенството между половете. Също така, нови дейности в държави извън ЕС, подкрепяни от Инструмента, допринасящ за стабилността и мира (IcSP), също насърчиха ролята на жените в усилията за мир.

500 милиона евро бяха насочени за премахване на насилието срещу жени и момичета по целия свят в рамките на инициативата Spotlight с ООН.

[11] https://www.mckinsey.com/featured-insights/employment-and-growth/how-advancing-womens-equality-can-add-12-trillion-to-global-growth

6. Чиста вода и канализация

На планетата не достига чиста вода.

От десетилетия натискът върху водните източници се увеличава вследствие на нарастването на населението, индустриализацията и други фактори.

ЕС, който е най-големият дарител за хуманитарни действия в сектора на водата, санитарните инсталации и хигиената, отпуска около 200 милиона евро годишно за подобряване на достъпа до безопасна вода по време на хуманитарни кризи.

През 2018 г. в своите заключения по дипломацията в областта на водните ресурси Съветът призова институциите на ЕС и държавите членки да отдадат приоритет на този въпрос . ЕС отговори с инвестиции в инфраструктура за най-уязвимите при насърчаване на устойчиво управление на водите, ангажиране на потребителите на вода във вземането на решения и подкрепа за обмяната на опит.

През 2018 г. **723 000 души** са получили достъп до по-чиста вода или до подобрени санитарни съоръжения с подкрепа от ЕС.

7. Икономически достъпна и чиста енергия

Енергията е от основно значение за повечето от световните предизвикателства, включително работни места, сигурност, изменения на климата и производство на храни.

През 2018 г. Африканският съюз и ЕС стартираха платформа на високо равнище за инвестиции за устойчива енергетика с цел развиване на сектора, а ЕС продължи да предоставя подкрепа на Африканската инициатива за енергия от възобновяеми източници (AREI) с принос от 1,5 милиарда евро. Целта на AREI е да постигне най-малко 10 гигавата капацитет от нови и допълнителни мощности за производство на възобновяема енергия до 2020 г. и най-малко 300 гигавата до 2030 г.

Енергийната сигурност и енергийната ефективност останаха приоритетни за Източното партньорство, като програмата „EU4Energy“ задели 16,7 милиона евро за своята програма за устойчив инвестиционен климат и вериги за добавена стойност. Инициативата на високо равнище за енергийна ефективност също продължи да разгръща реформи и инвестиции за енергийна ефективност в съседните държави и в регионите, обхванати от процеса на разширяване, докато Инструментът за партньорство на ЕС подкрепи ЦУР 7 посредством действия за икономически достъпна и чиста енергия.

Общо за периода 2014—2018 г. над **16,8 милиона души** са получили достъп до електричество с подкрепа от ЕС.

8. Достоен труд и икономически растеж

Достойните възможности за заетост и устойчивият икономически растеж са от основно значение за световното благоденствие.

През 2018 г. ЕС ангажира 16,7 милиона евро за програмата за устойчив инвестиционен климат и вериги за добавена стойност, която насърчава финансово приобщаване и по-добра инвестиционна среда в партньорските държави. Още 19,2 милиона евро бяха разпределени за по-добри условия на работа и екологични стандарти в сектора за производство на облекло.

В Западните Балкани ЕС прие ново регионално действие, като ангажира 19,8 милиона евро в помощ на партньорите си за изпълнение на техните програми за икономически реформи, развиване на конкурентен частен сектор и създаване на регионално икономическо пространство.

През 2018 г. ЕС стартира „инструментариум за професионално образование и обучение“ с цел укрепване на връзките между професионалното образование и обучение и частния сектор в развиващите се страни. Той също така започна инициатива за насърчаване на женското предприемачество и икономически възможности за жените.

През 2018 г. над **1,1 милиона души** са получили достъп до финансови услуги с подкрепа от ЕС.

9. Промишленост, иновации и инфраструктура

Тъй като повече от половината човечество днес живее в градовете, обществения транспорт, източниците на възобновяема енергия и цифровите технологии са по-важни от всякога.

ЕС продължи да разпределя фондове за мултимодални транспортни коридори (транзитни маршрути, поддържащи различни видове транспорт и пешеходен достъп). През 2018 г. ЕС също така отпусна 91 милиона евро за подобряване на транспорта за селските жители. Това финансиране спомогна за привличането на инвестиции от 688 милиона евро за вътрешно свързване в Африка и подкрепа на транспортните връзки за хората в селските области.

Партньорството между АКТБ и ЕС осъществи подкрепа на повече от 350 научноизследователски центрове, висши образователни институции и партньори за иновации. В Западните Балкани бе предоставен пакет за свързаност, който обхваща 11 транспортни проекта за общо 190 милиона евро под формата на безвъзмездни средства и мобилизира инвестиции от 1 милиард евро от партньорски международни финансови институции в Инвестиционната рамка за Западните Балкани.

През 2018 г. ЕС мобилизира **200 милиона евро** за увеличаване на използването на цифрови технологии.

10. Намаляване на неравенствата

Световните равнища на бедност намаляват, но продължават да са налице сериозни неравенства, включително разлики в заплащането и неравнопоставен достъп до услуги.

Неравенството в доходите остава високо в много държави, по-специално в развиващия се свят. Държавите с най-големи неравенства в доходите съгласно индекса Gini се намират в Латинска Америка и в Африка на юг от Сахара. Усилията бяха насочени към намаляване на неравенството в доходите, увеличаване на достъпа до износ с нулеви тарифи за най-слабо развитите и развиващите се държави и помощ за най-слабо развитите държави и малките развиващи се островни държави. Напредъкът обаче трябва да се ускори, за да се разрешат нарастващите различия в държавите и между тях[12].

През 2018 г. ЕС продължи да работи с партньорски държави по действия за справяне с всички форми на неравенство. Акцентът беше поставен върху подобряване на системите за социална закрила, подкрепа за всеобщ достъп до качествени публични услуги и провеждане на антидискриминационни политики и постепенни данъчни реформи. Например, в края на 2018 г. чрез Доверителния фонд на ЕС за Африка бяха одобрени 187 проекта (на стойност 3,6 милиарда евро) за подобряване на управлението на миграцията и социално-икономическото развитие в регионите на Африканския рог, езерото Чад, Северна Африка и Сахел.

Повече от **1 милион** души са се възползвали от професионално обучение с подкрепа от ЕС (2013—2018 г.).

11. Устойчиви градове и общности

Градовете създават 80 % от световния брутен вътрешен продукт и 70 % от въглеродните емисии.

Тази цел се насочва, например, към устойчиви и финансово достъпни жилища и транспорт, намаляване на въздействието на градовете върху околната среда и свързване на градовете със селските райони.

Програмата с широко участие за благоустройство на бедните квартали е съвместно усилие на ЕС, държавите от АКТБ и програмата „Хабитат“ на ООН. Програмата ще спомогне за подобряване на живота на 2 милиона души и засяга 160 града. В Тунис посредством три последователни програми ЕС и неговите партньори съдействаха за

[12] https://sustainabledevelopment.un.org/sdg10

възстановяването на 180 градски неформални квартала. Комисията също така е партньор основател на Световния конвент на кметовете, за който се очаква да намалява ежегодно емисиите на CO_2 с 1,3 милиарда тона до 2030 г.

В доклад от 2018 г. Комисията изтъкна необходимостта от посрещане на предизвикателствата и възможностите на урбанизацията. Комисията също така пусна покана за представяне на предложения за подкрепа на около 20 партньорства между градове по въпросите на устойчивата урбанизация в партньорските държави. Освен това програмата на ЕС за международно градско сътрудничество ще укрепи климата и градската дипломация като част от Програмата за градовете и Парижкото споразумение.

През 2018 г. **91 държави** са разработвали или внедрили стратегии за измененията в климата или за отговор на бедствия с подкрепа от ЕС.

12. Отговорно потребление и производство

Гражданите искат да са информирани, че стоките и услугите, които купуват, са произведени отговорно.

В своето ангажиране с предприятията ЕС подкрепя действия на трети държави за устойчиви практики на потребление и кръгова икономика и насърчава действия в частния сектор. Подкрепата от ЕС обхваща много сектори и вериги за добавена стойност като текстил, полезни изкопаеми, селскостопански стоки, отпадъци и туризъм.

Насърчаването на устойчиво потребление е включено във всички релевантни инструменти на ЕС за финансиране на външни действия. През 2018 г. 6500 микро-, малки и средни предприятия (ММСП) са въвели устойчиво потребление и практики на производство с подкрепа от ЕС. Тя включва Инструмента за сътрудничество и развитие, който финансира инициативи като „SWITCH to Green“, Европейския фонд за развитие, Инструмента за партньорство и IcSP.

От 2008 г. насам в рамките на регионалните програми „SWITCH to Green“ в Азия, Африка и Средиземноморието са финансирани повече от **150 екологични бизнес проекта** на стойност над **250 милиона евро**, които допринасят за подобряване на практиките в около **90 000 ММСП** и поддържат **350 000 работни места.**

13. Действия по климата

Изменението на климата е определящ проблем на нашето време.

ЕС се е ангажирал да предостави 20 % от своя бюджет в подкрепа на действия от значение за климата през периода 2014—2020 г. Тази цел е валидна и за външните му

действия. В тази област ЕС оказа помощ на партньорските развиващи се държави да изпълняват задълженията си по Парижкото споразумение, като се фокусират върху смекчаване на изменението на климата и приспособяване към него.

ЕС системно включва съображения, свързани с изменението на климата, в различните сектори на своя портфейл за сътрудничество. Около 55 % от участието на ЕС в действия по климата през 2014—2017 г. бяха резултат от включването на действия по климата в неговите политики за селско стопанство, продоволствена сигурност и енергетика.

В източните съседи на Съюза програмата „EU4Climate“ продължи да подкрепя разработването и изпълнението на свързани с климата политики от държавите от Източното партньорство, като с това допринасяше за намаляване на емисиите, подобряване на устойчивостта спрямо изменението на климата и постигане на резултати по ангажиментите от Парижкото споразумение. Зеленият фонд за климата, създаден под егидата на Рамковата конвенция на Обединените нации по изменение на климата (РКООНИК) и предназначен да подпомага развиващите се страни в практиките по приспособяване към изменението на климата и смекчаване на последиците от него с оглед на борбата с това изменение, към август 2019 г. е изпълнил 111 проекта и е достигнал 310 милиона бенефициери.

Общо за 2014—2018 г. с подкрепа от ЕС са избегнати **18,4 милиона** тона емисии на парникови газове.

14. Живот под водата

Човешките дейности и тяхното въздействие върху степента на изменение на климата намаляват биологичното разнообразие, като засягат метеорологичните условия и водят до повишаване на равнището на океаните.

През 2018 г. ЕС пое финансов ангажимент за 10 милиона евро за Кораловия триъгълник в Югоизточна Азия. Проектите ще подкрепят управлението на екосистемите, приспособяването към изменението на климата и разширяването, управлението и укрепването на мрежата от морски защитени територии и дребномащабно устойчиво рибарство. Нова програма за подкрепа заедно с държавите от АКТБ на стойност 35 милиона евро е предназначена да защитава и управлява биологичното разнообразие в развиващите се държави. Определени са 17 милиона евро за помощ за страните от Тихоокеанския басейн при изработването на програми за управление на отпадъците и справяне с предизвикателства, свързани със здравето, морските отпадъци и биологичното разнообразие. В Средиземноморието бе приета програмата „GreenMed III“ (48 милиона евро) за насърчаване на ефективност на ресурсите и устойчиво потребление и производство, както и за операции по почистване.

През 2018 г. с подкрепа от инициативи на ЕС са защитени **2700 км^2** морски райони.

15. Живот на сушата

Обезпокоителното намаляване на биологичното разнообразие, съчетано със сериозното увреждане на земните екосистеми, има значими последици за човечеството[13].

През 2018 г. ЕС продължи да изпълнява своите ангажименти по устойчиво управление и използване на природните ресурси. В съответствие с плана за действие за прилагането на законодателството в областта на горите, управлението и търговията ЕС подпомогна 24 държави да подобрят устойчивото управление на горите, да усъвършенстват правните си системи, да изградят национален и местен капацитет, да укрепят организациите на гражданското общество (и по-специално тези, които защитават коренното население) и да насърчат съответствието на частния сектор с националната правна уредба. ЕС пое ангажименти за 43,5 милиона евро за справяне с престъпността в сектора на горското стопанство и дивата фауна и флора, като същевременно продължи своята работа по защита на биологичното разнообразие.

Благодарение на инициативи на ЕС през 2018 г. бяха защитени близо **7 милиона хектара** екосистеми.

16. Мир, правосъдие и силни институции

Мирът, правосъдието и силните институции са от основно значение за защита на правата на гражданите и на сигурността в рамките на ЕС и извън него.

През 2018 г. ЕС стартира редица реформи в подкрепа на принципите на добро управление, демокрация, върховенство на закона и права на човека в съседните държави на изток и на юг. В Западните Балкани бяха въведени мерки за укрепване на съдебната независимост и ефективност и за оправомощаване на институциите да допринасят за промени в обществото и да насърчават регионално сътрудничество.

ЕС подготвя местните органи за партньори в управлението и развитието посредством демократично участие, насърчаване на правата на човека, участие на жените и младежите в публичната сфера и многостепенна отчетност. Общата политика за сигурност и отбрана с бюджет от 334,86 милиона евро през 2018 г. дава възможност на ЕС да поеме водеща роля в мироопазващи операции, предотвратяване на конфликти и засилване на международната сигурност. Тя е неделима част от неговия всеобхватен подход към управлението на кризи.

Изпълнението на стратегическата рамка от 2016 г. за реформа в сектора на сигурността продължи в трети държави. ЕС подкрепи допълнително връзките между усилията за

[13]Доклад на междуправителствената платформа за биологично разнообразие и екосистемни услуги, 2018 г.

реформа на публичната администрация и приобщаващите и ефективни правни и политически процеси, и приложи „интегрирана диагностична рамка за децентрализация“ в пет пилотни държави. Рамката ще залегне в основата на национална пътна карта за местните органи.

IcSP финансира дейности за реакция при кризи, предотвратяване на конфликти, изграждане на мира и готовност за действие при кризи. Инструментът е насочен към световни, регионални и възникващи заплахи. Дейностите на IcSP продължиха в партньорските държави по цял свят в зони на конфликти, в среди, възстановяващи се след конфликт и в условия на възникващи конфликти.

През 2018 г. с подкрепа от ЕС са подпомогнати **42 000** жертви на нарушения на правата на човека.

17. Партньорства за целите за устойчиво развитие

ЕС и неговите партньори работят заедно за изпълнението на ЦУР.

Постигането на резултати по целите изисква партньорства между правителствата (на всички равнища), частния сектор и гражданското общество. Без ангажираност на местните органи 60 % от 169-те направления на ЦУР няма да бъдат изпълнени. В съответствие с всички световни програми, от принципите от Пусан до програмата за действие от Адис Абеба и Парижкото споразумение, Комисията признава важността на партньорствата с местните органи.

Цел 17 се фокусира върху укрепването на такива партньорства. През 2018 г. ЕС и ООН подновиха своето партньорство в сферата на помощта за развитие, а Комисията продължи да разработва адаптирани партньорства за ефективно сътрудничество за развитие. Освен това ЕС и държавите от АКТБ започнаха планиране на своето сътрудничество след 2020 г., като целта е да сключат споразумение до края на 2019 г.

Инициативата Spotlight предоставя подкрепа за укрепване на местните организации, работещи за премахване на насилието, основано на пола. ЕС също така положи усилия за подобряване на сътрудничеството в научните изследвания и иновациите, което ще насърчи социално-икономическото развитие и ще подкрепи външната политика на ЕС. През 2018 г. големи развиващи се региони партньори участваха около 225 пъти в съвместни проекти по „Хоризонт 2020“[14] с подкрепа от 33 милиона евро от ЕС.

През 2018 г. **98 държави** са получили помощ от ЕС за мобилизиране на приходи, укрепване на публичното финансово управление и подобряване на бюджетната прозрачност.

[14]Данните обхващат Африка, Централна и Латинска Америка и Асоциацията на народите от Югоизточна Азия (АСЕАН).